

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2019/53

Karar Sayısı:2019/75

Karar Tarihi:19/9/2019

R.G.Tarih - Sayısı:12/11/2019-30946

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. Vergi Dava Dairesi

İTİRAZIN KONUSU: 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 13. maddesine 28/3/2013 tarihli ve 6455 sayılı Kanun'un 33. maddesiyle eklenen (5) numaralı fıkranın Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: Re'sen tarh edilen vergi ziyayı cezalı özel tüketim vergisinin terkinin talebiyle açılan davada kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un itiraz konusu kuralın da yer aldığı 13. maddesi şöyledir:

“Müteselsil sorumluluk ve ceza uygulaması

Madde 13- 1. Gerçek veya tüzel kişiler tarafından ithal edilen ham petrolün Türkiye'deki rafinerilere fason olarak rafine ettirilmesi sonucu elde edilen (I) sayılı listedeki malların tesliminde doğacak özel tüketim vergisinin ödenmesinden, ham petrol ithalini gerçekleştirenlerle birlikte, ilgili rafineri şirketi müteselsilen sorumludur.

2. (I) sayılı listedeki malları teslim alanların, bu malları daha yüksek tutarda vergiye tâbi bir mal olarak kullanmak veya üçüncü kişilere satmak suretiyle vergi ziyaına sebebiyet vermeleri halinde, ziyaa uğratılan vergi bunlar adına tarh olunur ve tarhiyata 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 344 üncü Maddesine göre vergi ziyayı cezası uygulanır.

3. (II) sayılı listedeki malların ilk iktisabı, teslimi veya ithaline ilişkin işlemleri gerçekleştirenler, bu işlemlerden önce özel tüketim vergisinin ödendiğini gösteren belgeleri aramak zorundadırlar. Bu mecburiyete uymamak suretiyle gerekli verginin ödenmesinden önce işlem yapan gümrük memurları, kayıt ve tescile yetkili memurlar, motorlu araç ticareti yapanlar, bu malların müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenler ile icra memurları, ziyaa uğratılan vergi, vergi cezası ve gecikme faizinden mükellefle birlikte müteselsilen sorumludurlar. Ancak bunlar, ödemek zorunda kaldıkları vergi, ceza ve faizler için mükellefe rücu hakkına sahiptirler.

4. (Ek: 4/6/2008-5766/19 md.; Değişik: 28/3/2013-6455/33 md.) 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 18 inci maddesinin verdiği yetki uyarınca kullanılma zorunluluğu getirilen ulusal markeri bulunmayan ya da standartlara uygun olmayan özel tüketim vergisine tabi malları bulundurduğu tespit edilenler adına, malların tespit tarihindeki miktarı üzerinden 11 inci maddedeki esaslara göre özel tüketim vergisi resen tarh edilir. Bu tarhiyata ayrıca vergi ziyayı cezası uygulanır.

5. (Ek: 28/3/2013-6455/33 md.) 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin verdiği yetki uyarınca kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiketi veya işareti

olmayan özel tüketim vergisine tabi malların bulundurulduğunun tespit edilmesi halinde, bu malları bulunduranlar adına; her bir tespit için bu Kanuna ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan malların 50 litreyi, (B) cetvelinde yer alan 2402.20 ve 2402.90.00.00.00 (yalnız tütün yerine geçen maddelerden yapılmış sigaralar) G.T.İ.P. numaralı malların 5.000 adedi aşması hâlinde ise müteselsilen sorumlu olmak üzere, bu malları bulunduranlar ile ithal veya imal edenlerden herhangi biri adına; malların tespit tarihindeki emsal bedeli veya miktarı üzerinden 11 inci maddedeki esaslara göre özel tüketim vergisi resen tarh edilir. Bu tarhiyata ayrıca vergi ziyayı cezası uygulanır.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Engin YILDIRIM, Hasan Tahsin GÖKCAN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Recep KÖMÜRCÜ, Burhan ÜSTÜN, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Kadir ÖZKAYA, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ ve Yıldız SEFERİNOĞLU’nun katılımlarıyla 30/5/2019 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında öncelikle uygulanacak kural ve sınırlama sorunları görüşülmüştür.

2. Anayasa’nın 152. ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun’un 40. maddelerine göre bir davaya bakmakta olan mahkeme, o dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa’ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması, iptali talep edilen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak kural ise bakılmakta olan davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikteki kurallardır.

3. İtiraz yoluna başvuran Mahkeme, 4760 sayılı Kanun’un 13. maddesinin (5) numaralı fıkrasının tamamının iptalini talep etmiştir. Kural, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nun mükerrer 257. maddesinin verdiği yetki uyarınca kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiketi veya işareti olmayan özel tüketim vergisine tabi malların bulundurulduğunun tespit edilmesi hâlinde bu malları bulunduranlar adına; ayrıca her bir tespit için 4760 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan malların 50 litreyi, (B) cetvelinde yer alan 2402.20 ve 2402.90.00.00.00 (yalnız tütün yerine geçen maddelerden yapılmış sigaralar) G.T.İ.P. numaralı malların 5.000 adedi aşması hâlinde ise müteselsilen sorumluluk esası gereğince bu malları bulunduranlar ile ithal veya imal edenlerden herhangi biri adına re’sen özel tüketim vergisi tarh edileceğini ve bu tarhiyata ayrıca vergi ziyayı cezası uygulanacağını öngörmektedir. Bakılmakta olan dava ise özel etiketi veya işareti olmayan özel tüketim vergisine tabi (B) cetvelinde yer alan tütün mamullerini bulundurduğu tespit edilen davacı adına müteselsil sorumluluk gereğince tarh edilen vergi ziyayı cezalı özel tüketim vergisine ilişkindir. Dolayısıyla anılan fıkranın birinci cümlesinde yer alan “...bu malları bulunduranlar adına;...”, “...(A) cetvelinde yer alan malların 50 litreyi,...” ve “...ile ithal veya imal edenlerden herhangi biri...” ibarelerinin bakılmakta olan davada uygulanma imkânı bulunmamaktadır. Bu nedenle söz konusu ibarelere ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

4. Diğer yandan Kanun’un 13. maddesinin (5) numaralı fıkrasının birinci cümlesinin kalan bölümü ile ikinci cümlesi, uygulanma imkânı olmayan ibareler yönünden de geçerli ortak kural niteliği taşımaktadır. Dolayısıyla kuralın kalan bölümüne ilişkin esas incelemenin

bakılmakta olan davanın konusu gözetilerek fıkranın birinci cümlesinde yer alan “...müteselsilen sorumlu olmak üzere, bu malları...” ibaresinden sonra gelen “...bulunduranlar...” ibaresi ile sınırlı olarak yapılması gerekir.

5. Açıklanan nedenlerle 4760 sayılı Kanun’un 13. maddesine 28/3/2013 tarihli ve 6455 sayılı Kanun’un 33. maddesiyle eklenen (5) numaralı fıkranın;

A. Birinci cümlesinde yer alan “...bu malları bulunduranlar adına;...”, “...(A) cetvelinde yer alan malların 50 litreyi,...” ve “...ile ithal veya imal edenlerden herhangi biri...” ibarelerinin itiraz başvurusunda bulunan Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanma imkânı bulunmadığından bu ibarelere ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE,

B. Birinci cümlesinin kalan bölümü ile ikinci cümlesinin esasının incelenmesine, esasa ilişkin incelemenin fıkranın birinci cümlesinde yer alan “...müteselsilen sorumlu olmak üzere, bu malları...” ibaresinden sonra gelen “...bulunduranlar...” ibaresi ile sınırlı olarak yapılmasına,

30/5/2019 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

6. Başvuru kararı ve ekleri, Raportör Fatih TORUN tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu kanun hükmü, dayanan ve ilgili görülen Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A. İtirazın Gerekçesi

7. Başvuru dilekçesinde özetle; itiraz konusu kural kapsamındaki eşyanın kaçak olarak yurda sokulmak istenirken yakalanması durumunda özel tüketim vergisiyle ilgili işlemler 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre ve Gümrük İdaresince tesis edilirken aynı eşyanın yurt içinde ele geçirilmesi durumunda anılan işlemlerin Gelir İdaresince ve 213 sayılı Kanun’a göre tesis edildiği, bu durumun vergilendirmenin tarafları açısından ciddi belirsizliklere yol açtığı, yurt dışı menşeli malların 4458 sayılı Kanun’a tabi olması ve bunlara ilişkin işlemlerin Gümrük İdaresince tesis edilmesi gerekirken kuralla bu malların yurt içinde yakalanması durumunda bulunduranlar ile ithal veya imal edenler arasında herhangi bir ayrıma gidilmeden ve malın menşei araştırılmadan her hâlükarda Gelir İdaresince işlem yapılmasına ve yaptırım uygulanmasına imkân tanındığı, bu itibarla hukuk devleti, hukuki belirlilik ve eşitlik ilkelerine aykırı bir durumun oluştuğu belirtilerek kuralın Anayasa’nın 2. ve 10. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

B. Anayasa’ya Aykırılık Sorunu

8. 6216 sayılı Kanun’un 43. maddesi uyarınca kural, Anayasa’nın 73. maddesi yönünden de incelenmiştir.

9. Kural, 213 sayılı Kanun’un mükerrer 257. maddesinin verdiği yetki uyarınca kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiketi veya işareti olmayan özel tüketim vergisine tabi malların bulundurulduğunun tespit edilmesi hâlinde, her bir tespit için 4760 sayılı Kanun’a ekli (III) sayılı listenin (B) cetvelinde yer alan 2402.20 ve 2402.90.00.00.00 G.T.İ.P. numaralı malların 5.000 adedi aşması durumunda ithal veya imal eden olmasa bile müteselsilen sorumluluk esas gereğince bu malları bulunduranlar adına malların tespit tarihindeki emsal

bedeli veya miktarı üzerinden 11 inci maddedeki esaslara göre re'sen özel tüketim vergisi tarh edileceğini ve bu tarihiyata ayrıca vergi ziyai cezası uygulanacağını öngörmekte olup kural “...bulunduranlar...” ibaresi ile sınırlı olarak incelenmiştir.

10. Anayasa'nın 73. maddesinin üçüncü fıkrasındaki “*Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır*” hükmüyle verginin kanuniliği ilkesi benimsenmiştir. Verginin kanuniliği ilkesi, takdire dayalı keyfi uygulamaları önleyecek sınırlamaların kanunda yer almasını gerektirmekte ve vergi yükümlülüğüne ilişkin düzenlemelerin konulması, değiştirilmesi veya kaldırılmasının kanun ile yapılmasını zorunlu kılmaktadır.

11. Mükellefler konusunda keyfi uygulamalara karşı düşünülen ilk önlem her ne kadar kanunilik ilkesi olsa da malî yükümlülüklerin kanunla konulması, değiştirilmesi veya kaldırılması yalnız başına vergilendirme yetkisinin keyfi kullanılarak adaletsiz sonuçlar doğurmasını engelleyemeyeceğinden kanunilik ilkesi yanında düzenlemelerin idare ve kişiler yönünden duraksamaya yol açmayacak şekilde belirlilik içermesi, öngörülebilir olması ve hukuki güvenlik ilkesine de uygunluğunun sağlanması gerekir.

12. Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adil bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, hukuki güvenliği sağlayan, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuk kurallarıyla kendini bağlı sayan ve yargı denetimine açık olan devlettir.

13. Hukuk devletinin temel unsurlarından biri de belirliliktir. Hukuki güvenlikle bağlantılı olan hukuki belirlilik ilkesi, bireylerin hukuk kurallarını önceden bilmeleri, tutum ve davranışlarını bu kurallara göre güvenle belirleyebilmeleri anlamını taşımaktadır. Bu nedenle anılan ilke uyarınca yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuyla yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi gerekir.

14. Vergilemede belirlilik ilkesi, vergi yükümlülüğünün hem kişiler hem de idare yönünden belli ve kesin olmasını, kanun metnlerinin, ilgili kişilerin mevcut şartlar altında belirli bir işlemin ne tür sonuçlar doğurabileceğini makul bir düzeyde öngörmelerini mümkün kılacak şekilde düzenlenmesini gerektirir. Buna göre belirlilik ilkesi, vergi ve diğer kamu alacakları açısından matrah, tarh ve tahsil zamanı ve yöntemi ile verginin tarh ve tahsiline yetkili idare gibi vergi ve benzeri diğer alacakların esaslı unsurlarının önceden belli ve kesin olmasını gerektirmektedir.

15. Anayasa'nın 10. maddesinde de “*Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir./ Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz./ Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz./ Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz./ Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar*” denilmek suretiyle kanun önünde eşitlik ilkesine yer verilmiştir.

16. Anayasa'nın anılan maddesinde belirtilen *kanun önünde eşitlik ilkesi* hukuksal durumları aynı olanlar için söz konusudur. Bu ilke ile eylemli değil hukuksal eşitlik öngörülmüştür. Eşitlik ilkesinin amacı, aynı durumda bulunan kişilerin kanunlar karşısında aynı

işleme bağlı tutulmalarını sağlamak, kişiler arasında ayırım yapılmasını ve kişilere ayrıcalık tanınmasını önlemektir. Bu ilkeyle aynı durumda bulunan kimi kişi ve topluluklara ayrı kurallar uygulanarak kanun karşısında eşitliğin ihlali yasaklanmıştır. Kanun önünde eşitlik, herkesin her yönden aynı kurallara bağlı tutulacağı anlamına gelmez. Durumlarındaki özellikler, kimi kişiler ya da topluluklar için değişik kuralları ve uygulamaları gerektirebilir. Aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumlar farklı kurallara bağlı tutulursa Anayasa’da öngörülen eşitlik ilkesi zedelenmez.

17. Türk vergi sistemi, verginin tarh ve tahsiline yetkili idareler ile tabi olduğu usul hükümleri açısından iki ayrı sınıfa ayrılmaktadır. Bunlardan ilki, dâhilde alınan vergiler başlığı altında gelir, harcama ve servet unsurları üzerinden -tarh ve tahsili konusunda mahalli idarelerin yetkilendirildiği vergiler dışında- Gelir İdaresince kovuşturulan ve tarh, tahakkuk ve tahsili 213 sayılı Kanun’da öngörülen hükümlere tabi olan vergi, resim ve harçlardır. İkincisi ise dış ticarete konu eşyanın ithalinde veya ihracında Gümrük İdaresince kovuşturulan ve tarh, tahakkuk ve tahsili 4458 sayılı Kanun’da öngörülen usul hükümlerine tabi olan vergi ve diğer malî yükümlülüklerden oluşmaktadır.

18. İtiraz konusu kuralda, özel etiketi veya işareti olmayan özel tüketim vergisine tabi belirli miktardaki malın yurt içinde ele geçirilmesi durumunda müteselsil sorumluluk esasının getirildiği ve ithal veya imal eden olmasa bile bu malları bulunduranlar adına vergi ziyayı cezalı özel tüketim vergisi tarh edileceği öngörülmektedir. Müteselsil sorumluluğa ilişkin düzenlemeler getirilirken eşyanın yurt içinde imal edilmiş olup olmadığı hususunda herhangi bir belirleme yapılmamış olması karşısında müteselsil sorumluluk açısından bu malların yurt dışı menşeli olup olmadığının, yani ithalata konu edilip edilmediğinin bir önemi bulunmamaktadır. Zira kuralda, özel etiketi ve işareti olmayan özel tüketim vergisine tabi malların, yurt içinde imal edilip edilmediği veya yurt dışından kaçak olarak yurda getirilip getirilmediği hususunun tespit edilmesi gerektiğine dair ayrıca bir koşul öngörülmemiştir.

19. Kuralın gerekçesinde de belirtildiği üzere, ithal edilen veya yurt içinde üretilen ürünlerle ilgili olarak kaçakçılıkla mücadelede etkinliği artırmak amacıyla yapılan bandrolsüz ürün tespitlerinde, söz konusu malları bulunduran, üreten veya ithal edenlerin cezalı tarhiyattan müteselsilen sorumlu tutulması öngörülmüştür. Müteselsil sorumluluğun getiriliş amacı, özel etiketi veya işareti olmayan bütün mamullerinin vergilendirilmesinin sağlanması ve böylece vergi kayıp ve kaçağının önlenmesi, vergi kayıp ve kaçağının tespit edilmesi durumunda da verginin tahsilinin sağlanması, bir başka deyişle vergi alacağının güvence altına alınmasıdır.

20. Kural uyarınca yapılacak olan re’sen tarhiyat, eşyanın ithal edilmesi veya imal edenler tarafından teslimi nedeniyle değil 213 sayılı Kanun’un mükerrer 257. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiketi veya işareti olmayan ürünlerin bulundurulması nedeniyle gerçekleştirilmektedir. Bir başka deyişle özel tüketim vergisi tarhiyatı yapılabilmesi için *bulundurma* fiilinin yanı sıra bulundurulanan mallarda *kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiket ve işaretin olmaması* gerekmektedir.

21. Esasen müteselsil sorumluluk esasını öngören kural, özel tüketim vergisine ilişkin vergilendirme işleminin temel unsurları bakımından Kanun metninin sistematüğinden ayrılan bir düzenleme içermemektedir. Kanun koyucunun kuralı öngörmesinin amacı özel tüketim vergisi açısından yeni bir mükellefiyet türü ya da vergiyi doğuran olay belirlemek değildir.

22. Kural, özel etiketi veya işareti olmayan özel tüketim vergisine tabi malları bulunduranlar adına re’sen özel tüketim vergisi tarh edileceğini ve bu tarhiyata ayrıca vergi ziyayı

cezası uygulanacağını öngörmekte olup kural ile bu malların ele geçirilmesi durumunda 213 sayılı Kanun uyarınca işlem yapılması usulü benimsenmiştir.

23. 213 sayılı Kanun'un Birinci Kitabının Birinci Kısımının "*Vergi Uygulanmasında Yetki*" başlıklı Birinci Bölümünde yer alan 4. maddesinde mükellefi tespit etme, vergiyi tarh ve tahakkuk ettirerek tahsil etme konularında yetkili birim vergi dairesi olarak belirlenmiştir. Mükelleflerin vergi uygulaması bakımından hangi vergi dairesine bağlı olduklarının ise vergi kanunları ile belirleneceği düzenlenmiştir. Anılan Kanun'un "*Ceza kesme yetkisi:*" başlıklı 365. maddesinde de vergi cezalarının olayların ilgili bulunduğu vergi bakımından mükellefin bağlı olduğu vergi dairesi tarafından verileceği belirtilmiştir.

24. Ayrıca kuralda, bandrolsüz ve kaçak olduğu tespit edilen mallar üzerinde yapılan inceleme sonucunda bu malların *yurt dışı* menşeli olduğunun tespiti durumunda tesis edilecek işlemler konusunda gümrük idaresinin yetkili olduğuna ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır.

25. Bu bağlamda itiraz konusu kuralda, özel etiketi veya işareti olmayan özel tüketim vergisine tabi malların ele geçirilmesi durumunda 213 sayılı Kanun uyarınca işlem tesis edileceği, ayrıca verginin re'sen tarh edilmesi ve vergi ziyai cezası verilmesi hususlarında anılan yetki kuralları çerçevesinde yetkili idarenin Gelir İdaresi Başkanlığına bağlı vergi daireleri olduğu açık ve net bir şekilde anlaşılmaktadır. Bu durumda itiraz konusu kuralda, vergilendirme usulü ve yetkili idare açısından belirsizlik bulunmamaktadır.

26. Öte yandan kural kapsamına giren eşyanın kaçak olarak yurda sokulmak istenirken yakalanması durumunda 4458 sayılı Kanun hükümlerine göre ve Gümrük İdaresince işlem tesis edilirken aynı eşyanın yurt içinde ele geçirilmesi durumunda özel tüketim vergisine ilişkin işlemlerin Gelir İdaresince ve 213 sayılı Kanun'a göre gerçekleştirilmesinin eşitlik ilkesine aykırı olduğu ileri sürülmekte ise de kural, kaçakçılıkla mücadelede etkinliği artırmak amacıyla özel etiketi veya işareti olmayan özel tüketim vergisine tabi malların yurt içinde ele geçirilmesi durumuna ilişkin olarak müteselsil sorumluluk esasını öngörmekte olup kural uyarınca yapılacak olan cezalı tarhiyat, eşyanın ithal edilmesi veya imal edenler tarafından tesliminden değil kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiketi veya işareti olmayan ürünlerin bulundurulmasından kaynaklanmaktadır. Eşyanın kaçak olarak yurda sokulmak istenirken yakalanması durumunda ise vergilendirmeye ilgili olarak gümrük mevzuatına göre işlem tesis edilmektedir. Nitekim ithali gümrük vergisine tabi malların ithalinde alınan özel tüketim vergisi, ilgili Gümrük İdaresince hesaplanacak ve ortaya çıkacak uyuşmazlıklar için ithalat vergilerinin tâbi olduğu usul ve esaslar uygulanacaktır.

27. Bu itibarla kural kapsamına giren eşyanın kaçak olarak yurda sokulmak istenirken yakalanması ile aynı eşyanın yurt içinde ele geçirilmesi arasında, vergilendirme işleminin temel unsurları açısından bir benzerlik bulunmaması ve her iki durumun farklı mevzuat hükümlerine tabi olması karşısında söz konusu durumlar arasında eşitlik karşılaştırması yapılması mümkün değildir.

28. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 2., 10. ve 73. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir.

IV. HÜKÜM

6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 13. maddesine 28/3/2013 tarihli ve 6455 sayılı Kanun'un 33. maddesiyle eklenen (5) numaralı fıkranın birinci cümlesinde yer alan "*...müteselsilen sorumlu olmak üzere, bu malları...*" ibaresinden sonra

Esas Sayısı:2019/53
Karar Sayısı:2019/75

gelen "...bulunduranlar..." ibaresinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE 19/9/2019 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Engin YILDIRIM

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Burhan ÜSTÜN

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ